

[Ellemann-Jensen]

Sådan nogle tanker forekommer tilsyneladende mellem linjerne i bemærkningerne til lovforslaget, selv om man er blevet dygtigere til at pakke sine hensigter ind. Den ros skal ministeren have. Jeg sigter især til bemærkningerne om pensionskassernes såkaldte fællesforetagender. Man har udformet lovforslaget sådan, at den enkelte pensionskasse ikke har mulighed for at erhverve en afgørende andel af en erhvervsvirksomhed, men hvis f.eks. 4 pensionskasser går sammen om det, man kalder et fællesforetagende, vil de tilsammen kunne sætte sig på 60 pct. af et enkelt selskabs aktiekapital. Det er hævet over enhver tvivl, at dette lovforslag vil kunne medføre en væsentlig strukturændring på det danske penge- og kapitalmarked. Der bliver lagt op til en brancheglidning, idet forsikringsselskaber og pensionskasser skal have mulighed for at gå ind på områder, som hidtil har været varetaget af pengeinstitutterne. Man kan rejse spørgsmålet, om denne udvikling nu er velovervejnet. Pengeinstitutterne er i en årrække blevet begrænset i deres aktiviteter af den stramme pengepolitik, og det har allerede i et vist omfang medført sådan en brancheglidning. Man kan spørge: hvorfor har man egentlig et gennemreguleret marked i den ene ende, hvis aktiviteter fortsat bliver begrænset, og hvorfor lukker man så op i den anden ende? Er man utilfreds med de eksisterende kanaler for kapitalformidlingen? Og er denne utilfredshed da ikke i høj grad en funktion af netop de restriktioner, man har pålagt markederne?

Det fremgår af lovforslaget, at det nu skal være op til forsikringsrådet at fastsætte de nærmere regler for kontrollen med disse fællesvirksomheder. Da disse fællesvirksomheder i høj grad minder om pengeinstitutter, skal forsikringsrådet altså pludselig til at optræde som en slags banktilsyn, men uden det netværk af lovregler, som banktilsynet har at støtte sig til. Man kan da spørge: vil man mon sove særlig roligt i forsikringsrådet i den situation?

I venstre er vi positivt indstillet over for lovforslagets hovedformål, nemlig at liberalisere mulighederne for at tilføre erhvervslivet risikovillig kapital, og jeg vil spørge ministeren, om dette forslag skal betragtes isoleret eller som led i et bredere perspektiv. Er der med andre ord andre forslag undervejs?

Vi ser med betænkelighed på de muligheder, der bliver åbnet for en omfattende og tilsyneladende ringe gennemtænkt ændring af strukturen på det danske penge- og kapitalmarked. Vi har nemlig ikke glemt, at det var ledelsen i nogle af de store pensionskasser, som oprindeligt fostrede tanker om tvangsanbringelse af pensionsmidler i erhvervslivet. Der sidder hos os en lille gnaven af mistanke om, at der i ledelsen af nogle af de store pensionskasser sidder folk, der måske mere skeler til rent politiske mål end til det hensyn, man skylder medlemmernes krav om højest muligt afkast af de opsparede midler.

Vi vil under udvalgsarbejdet arbejde for at begrænse muligheden for, at sådanne tendenser kan udfolde sig under dække af den liberalisering, der udadtil er ministerens hensigt med det foreliggende lovforslag.

Kjelgaard (KF):

Jeg er glad for, at det foreliggende lovforslag ikke omhandler tvangsudskrivning af pensionskassemidler til dansk erhvervsliv, men en frivillig ordning. Industriministeren siger i fremsættelsestalen, at lovforslaget må ses som led i en række erhvervspolitiske foranstaltninger, hvormed regeringen over en bred front søger at styrke de konkurrenceudsatte erhverv. Det er også noget, jeg gerne vil vide lidt mere om. Jeg vil bede ministeren om at fortælle, hvad de andre led i rækken eventuelt er.

Ministeren siger i bemærkningerne, at de pågældende pensionskasser og forsikringsselskaber allerede under den gældende lovgivning har muligheder for at investere i erhvervslivet inden for visse grænser, uden at disse muligheder dog er udnyttet, endda langt fra. Det forhold skyldes, som ganske rigtigt bemærket, at aktiers afkast er dårligere end afkastet af andre investeringer. Det er noget meget centralt, men det er desværre min opfattelse, at dette forhold ikke ændres, selv om kvotaen bliver hævet fra 15 til 20 pct. Det er positivt med udvidelsen, men når den nugældende kvota ikke udnyttes, fordi regeringens økonomiske politik i øvrigt gør det mere attraktivt at investere passivt, dvs. i obligationer og pantebreve, tror jeg desværre ikke, at udvidelsen af kvotaen i sig selv vil få nogen betydning.